

חזרה אל האינקוויזיציה

בזל המוזמן לחשוב: הכל טוב ויפה, אבל מה יהיה אם יתגלה ברבים שהעתון צודק, ובמשפט יתגלה שאני שקוע בעיסקי-שחיתות?
גם לכך נמצא פתרון. ולא רק אחד, אלא שניים: הסעיף 21 והסעיף 22. אלה הם מוקשים נוספים, המחברים לכל הקורמים.

החוק האנגלי (וכל חוק דמוקרטי אחר) קבע בכונה תחילה מיבחן קשה לכל המבקש להגן על שמו הטוב; הוא חייב לבוא בידיים נקיות. אם ידיו מלוכלכות, לא כדאי לו לבוא ולתבוע את ההגנה על שמו בבית-המשפט. כי בית-המשפט לא נועד להגן על שמו הטוב של מי שאין לו שם טוב.

מובחן זה כרוך בעקרון של פומביות המישפט — עקרון מקודש, שעליו נשפך דם רב, מאז ימי המשפטים החשאיים של האינקוויזיציה. כלל קדוש הוא לדמוקרטיה כי שופטיה ישפטו לעיני הציבור, שהציבור יידע כל דבר הנעשה בבית-המשפט. כי: "לא די בכך שיעשה צדק, אלא שעשיית הצדק חייבת להיות גלויה לכל עין."

כלל זה לא נועד רק למנוע שחיתות בבית-המשפט. הוא נועד גם להגן על השופטים מפני לחץ השלטון. הוא נועד לאפשר לציבור להיווכח אם חוקיו הם כסדר, או שיש צורך בתיקונם בכחירות הבלתי-הפגיעה בפומביות המשפט, כמו הפגיעה בחופש-העתונות, הן תמיד סימני-דרך מוקדמים בדרך אל הדיקטטורה. ולא במקרה מחוברות השתיים זו לזו בחוק זה.

לפי הטיוטה הראשונה שהוגשה עליי דוב יוסף לפני שנתיים, עם עליית אשכול לשלטון, נקבע שכל משפט על לשון-הרע יהיה סודי. יוסף ואנא לחמו למען הכלל הזה עד הרגע האחרון. אז התקומם אפילו בית-המשפט העליון של המדינה, ושופט עליון נשלח לתעדת-אנא כדי למחות נגד הצעה זו.

אך אנא ויוסף לא נכנעו. הם רק שינו במקצת את הנוסח, כדי לטשטש את הרושם הקשה שעשתה התערבותם הבלתי-רגילה (ואולי היחידה-במינה) של השופטים העליונים. ולכן נמצא הנוסח האומר, בסעיף 21:

"במשפט פליגי או אזרחי בשל לשון-הרע ראשי בית-המשפט לאסור פירסום ברבים של הליכי בית-המשפט — לרבות כתב-האישום (!) וכתבי טענות, ולמעט פסק-הדין — במידה שראה צורך בכך לשם הגנה על שמו של אדם הנוגע למשפט. העובר על איסור זה, דינו מאסר ששה חודשים או קנס 5000 ל"י."

איש תמים יכול לשאול: מה רע בכך? הרי בית-המשפט רק "זכאי", והוא יחליט אם להשתמש בזכות זו.

אולם כל משפטן יודע כי "זכאי", בלשון החוק, הינה כמעט פקודה. כותב אפילו יעקוב רוזנבלט, איש הארץ המתון: "(זהו) רמז לשופטים לקטול, אם תימצא אך עילה קלושה, גישה הציבור, דרך העתונים, למתרחש בבית-המשפט."

עד כה מותר לבית-המשפט לסגור את דלתותיו רק מטעמי בטחון או מטעמי מוסר והגנה על קניין. במקרה בטחוני חייב השופט להסתמך על חתירת-השופט של איש-בטחון, והוא צריך לנמק את החלטת הסגירה. על החלטה זו ייתכן עירעור, עד כדי ביטול המשפט כולו. הפעם נאמר לשופט, למעשה: מנע את הפירסום. אפילו אם הנפגע עצמו אינו מבקש זאת! אפילו אם אין הדבר דרוש כדי למנוע את פירסום הדיבה בשנית, או הרחבתה!

סתם כך, בלי צורך בבקשה של אחד הצדדים, בלי צורך בהנמקה אמיתית, בלי אפשרות של עירעור, כדי להגן על שמו של מישור, הנוגע למשפט. מכאן יש רק צעד קטן מאד לסגירת בית-המשפט כולו.

שמו של אדם יכול להיפגע — ואכן נפגע — בכל משפט. בכל משפט יש חקירת שתי-צדדים, ובכל משפט מנסים הפרקליטים להטיל דופי בעדים של הצד השני. זהו חלק בלתי-יפגד מן המשפט האנגלו-סאכסי, הסבור כי רק בדרך זו ניתן לגלות את האמת כולה.

מדוע נמנע הדבר רווקא במשפטים של חוק לשון הרע? פשוט מאד: כדי למנוע כל פחד מכל אדם הרוצה להגיש משפט. המחוקק אומר לו: אין לך ממה לפחד. אפילו יתגלו במשפט דברים נוראים עליך, אפילו יתגלה שאתה רוצה או גנב או מועל — מי יידע על כך? תגיש את המשפט!

זה ועוד. יכול דוב יוסף להגיש מחר בבת אחת מאה משפטים נגד השבועון המסויים. יתכן שהיה אלה משפטים מגוחכים, זדוניים, שכל מטרתם למרר את חייהם של עורכי העתון ולמנוע בעדם מלמלא את תפקידם הציבורי.

אף אחד לא יידע על כך!
העול הזה לא יוכל לפרסם אפילו שהוגשו המשפטים, וכל שכן לא מה טיבם ותוכנם. אם יפרסם, ילכו העורכים לבית-הסוהר עוד לפני שהורשעו בדין כלשהו. מי שסעיף זה אינו מסמך את שערותיו — אין לו שערות.

אסור לחקור את הנכבד

משפט האנגלו-סאכסי, הנהוג בישראל, עומד על שתי רגליים: על פומביות המשפט ועל חקירת שתי-צדדים. סעיף 21 של חוק לשון הרע קוטע רגל אחת. הסעיף 22 קוטע את הרגל השנייה.

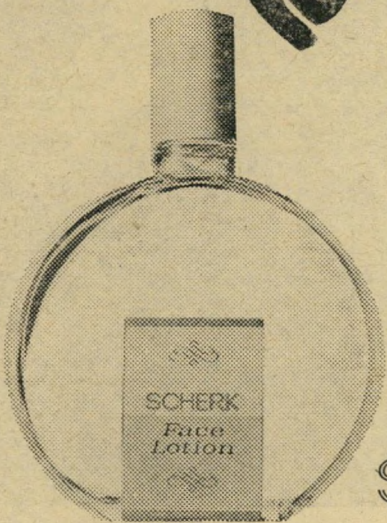
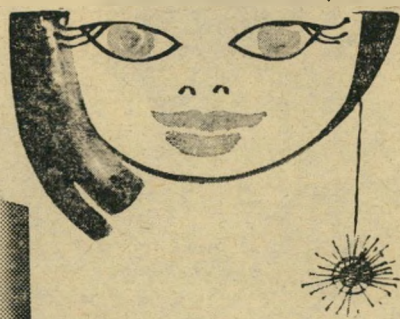
בגרמניה מסורה חקירת העדים בידי השופט. האנגלו-סאכסים הגיעו למסקנה כי יש רק שיטה ברוקה אחת לבירור האמת: לתת לפרקליטי שני הצדדים זכות בלתי-מובלעת לחקור את העדים שתי-צדדים, באזוני השופטים. כי הנסיון מוכיח כי כמעט בכל מיקרה מתמוטטים השקרים בחקירה כזאת.

חקירת שתי-צדדים בכל משפט נועדה, בין השאר, לערער את מהימנות העד. היא מבקשת להוכיח כי העד אינו דובר אמת, שאסור להאמין לו. זהו מיבחן קשה לכל עד. במשפט של הוצאת-דיבה יש, לרוב, חשיבות מכרעת לעדותו של האיש הטוען שנפגע. אם הוא רוצה לעורר אמון אצל השופט, הוא מעמיד את עצמו על דוכן העדים ומניח לעתון הפוגע לחקור אותו. עתה בא הסעיף 22 והופך חקירה כזאת לכדיחה.

אסור יהיה לחקור את הנפגע חקירת שתי-צדדים. בדבר שמו הנפגע או בדבר אופיו, עברו, מעטיו או דעותיו הפנומיים, אלא אם הם "נוגעים במישרין" לשון-הרע. כלומר: פורסם שפלוגי גנב מאה לירות מקופת-התגמולים של קריית-פינקלשטיין. מותר יהיה לשאול אותו על מיקרה זה — אך אסור יהיה לשאול אותו בדבר מעילה של מיליון ל"י שהרוכרה בדו"ח מבקרי-המדינה, או על גאום שנאם ובו הביע את הדעה שמיצחה היא למעול למען המפלגה.

במשפט קסטנר נתגלתה אמת היסטורית, ששינתה את השקפת העם כולו לגבי השואה. אמת זו לא היתה מתגלית מולם (והשופט הלוי לא היה מכריז את אשר הכריז) לולא הצליח עורך-הדין שמואל תמיר להוציא מפי קסטנר, בחקירת שתי-צדדים, את הגילוי המחריד בדבר עדותו של קסטנר למען קצין הסיס קורט בכר. תמיר לא ידע מראש על פרשה זו. היא גם לא נגעה "במישרין" לשון-הרע, ששימשה בסיס למשפט. לפי החוק החדש היתה חקירה זו אסורה בתכלית, והשופט היה חייב למנוע אותה.

עוד נקי ומטוהר לחלוטין — הוא האמצעי הראשון בכל טיפול יופי, התחילי, לכן, את טיפול היופי היומי עם מי פנים "שרק", המטהרים לעומק ומנקים ברכות את נקוביות עור פניך מכל שרידי אבק ואיפור. טיפול מתמיד ושיטתי במי פנים "שרק", מי הפנים המקובלים על נשות אירופה המטופחות, ישווה לעורך מראה מעודן ורענן. התחילי את היום עם "שרק", כי יופי מתחיל עם "שרק".

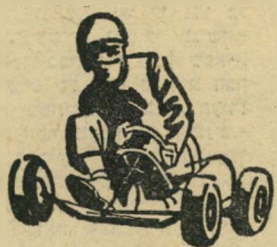
**יופי
מתחיל
עם
SCHERK**

ROBY CSARDA

- מטבח הונגרי
- תזמורת צוענית
- ארוחות צהרים וערב
- מתוח עד לאחר חצות

**אזור כביש ירושלים
בומת כביש גהה**

**הנך רשאי לנהוג
במכונית מרוץ
ללא רשיון**
**בשטח התערוכה
הפתוח כל יום בשעות
9-13 ומ-5 עד חצות**
**קארטינג-
הספורט שכבש את כל
אירופה.**

**וכעת ג'אן ברוס בעברית
גדול סופרי המתח הצרפתיים. יוצרו של
סוכן א.ס.ס. 117**

גדול סופרי המתח הצרפתיים
וכעת בעברית!!!

ג'אן ברוס
**מזימות
בטוקיו**

סוכן
א.ס.ס.
117

גדול סופרי המתח הצרפתיים
וכעת בעברית!!!

ג'אן ברוס
פרשה

מס' 1
סוכן
א.ס.ס.
117

הופיעו: 1. "מזימות בטוקיו"; 2. "פרשה מס' 1"
להשיג בכל הדוכנים והקוסקים לעתונים. המחיר — 2 ל"י